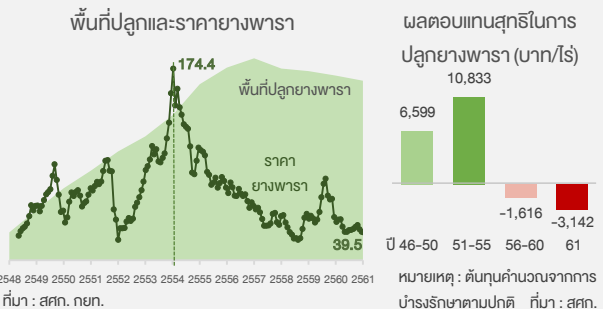

ราคายางตก แต่เกษตรกรยังปลูกยาง

- ไทย เป็นผู้ปลูกยางรายใหญ่ มีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของโลก (35%)
- พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ของไทย โดยเฉพาะ จ.สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีฯ
- ราคายางที่สูงขึ้นมากในปี 2554 ทำให้พื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
- เมื่อราคายางต่ำลง พื้นที่ปลูกไม่ได้ลดลง กลับเพิ่มขึ้นในภาคอีสาน
- ในอดีตชาวสวนยางมีกำไรจากการปลูกยาง แต่ในช่วง 5 ปีล่าสุด กลับประสบผลขาดทุน ทั้ง ๆ ที่ผลตอบแทนขาดทุน ราคายางตกต่ำ **แล้วทำไมเกษตรกรยังคงปลูกยาง ?**

สาเหตุที่เกษตรกรยังคงยึดติดอยู่กับยางพารา

1. ไม่รู้ว่าจะปลูกอะไรที่ ดี เกือบเท่า ยางพารา เพราะ

1.1 รายได้สม่ำเสมอ

- ◆ สร้างรายได้รายวัน เนื่องจากกรีดยางได้เกือบทุกวัน
- ◆ เป็นสินค้าอุตสาหกรรม มีตลาดรองรับ 100%
- ◆ มีเงินบำเหน็จจากการขายไม้ยางเมื่อโค่นยาง
- ◆ ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

1.2 ต้นทุนต่ำและมีความยืดหยุ่นสูง

- ◆ ในช่วงที่ราคาคงต่ำไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ย
- ◆ ใช้เวลาทำงานน้อย เพียง 4-5 ชั่วโมง/วัน และ 15-20 วัน/เดือน

1.3 Positive Expectation

- ◆ เป็นพืชการเมือง รัฐบาลช่วยเหลือเสมอถ้าเกิดปัญหา
- ◆ คาดหวังว่าราคายางจะปรับตัวสูงขึ้นดังเช่นอดีต

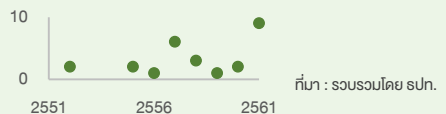
	รายได้	น้ำท่วม/ภัยแล้ง	ราคายางขึ้น	ราคายางตก
ยางพารา	เกือบทุกวัน + ขายไม้ยาง	ไม่เสียหาย	กรีดยางเพิ่ม	หยุดกรีดยาง
ปาล์มน้ำมัน	เดือนละ 2 ครั้ง	ไม่เสียหาย	ขายทันที	ขายทันที
ข้าว	ปีละ 2 ครั้ง	เสียหาย	ขายทันที	ขายทันที*

หมายเหตุ: คำว่า "เสียหาย" หมายถึง การที่ต้นพืชตาย หรือไม่อาจให้ผลผลิตได้, *ยกเว้นมีการรอและเก็บเข้ายุ้งฉาง
ที่มา: รวบรวมโดย สปท.

0 - 1,000 บาท/ไร่

ต้นทุนการบำรุงรักษาต้นยางต่อปี ระยะเวลาทำงานต่อวันน้อย จำนวนวันทำงานต่อเดือน

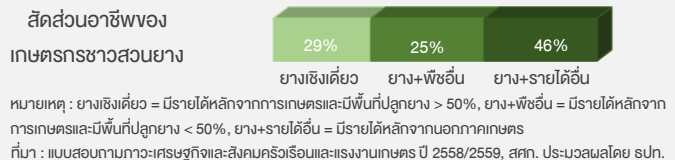
จำนวนมาตรการรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

2. ชาวสวนยาง 46% มีรายได้หลักจากนอกภาคเกษตร

3. Switching Cost สูง

- ◆ มีระยะเวลารอผลผลิต 7 ปี
- ◆ สามารถให้ผลผลิตได้นานจนกระทั่งต้นยางอายุ 25 ปี

ชวนคิด ทางออกสำหรับชาวสวนยาง?

ในสถานการณ์ที่ราคายางตกต่ำ เกษตรกรยังยึดติด มีทางออกใดบ้างให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

1. แนะนำพืชที่ควรปลูกทดแทนยาง ตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกจนถึง การตลาดและการแปรรูป

2. ให้ข้อมูล zoning ที่เหมาะสมแก่การปลูกยาง และหากเกษตรกรปลูกนอก zoning จะไม่ได้รับบริการช่วยเหลือ

กลุ่มเกษตรกรที่ควรที่จะเปลี่ยน...
1. กลุ่มเกษตรกรที่มีความเสี่ยงจากราคายางที่ผันผวน อาทิ ผู้ปลูกยางเชิงเดี่ยว
2. กลุ่มที่มีศักยภาพในการปรับตัว อาทิ กลุ่มที่มี switching cost ต่ำ

เปลี่ยนอย่างไร?...
ปลูกพืชหลากหลายเพื่อกระจายความเสี่ยง
✓ สวนที่มีต้นยางแก่ หลังโค่นควรแบ่งพื้นที่ไปปลูกพืชอื่นทดแทนยาง
✓ สวนยางทั่วไป ควรปลูกพืชแซม เพื่อเพิ่มรายได้

ตัวอย่าง การปรับตัวของเกษตรกรชาวสวนยาง

Key Success

- 🔑 ความชัดเจนในการเลือกพืชทดแทน คือ ปาล์มน้ำมัน ซึ่งในขณะนั้นให้ผลตอบแทนดีกว่าและเหมาะสมกับพื้นที่มากกว่ายางพารา
- 🔑 รัฐบาลจริงจัง สนับสนุน facility มีหน่วยงานกลาง ทั้งเพื่อควบคุมดูแล เน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และเพื่อวิจัยพัฒนาเน้นเพิ่ม yield

🇹🇭 vs 🇲🇾 มาเลเซียมีความชัดเจนกว่าไทย วางแผนจากต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

🇲🇾 ทำไมนโยบายลดการปลูกยางของมาเลเซียจึงสำเร็จ?

Pain Point

- ⚠️ ขาดแคลนแรงงานกรีดยางและค่าจ้างสูง ต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจาก CLMV
- ⚠️ Productivity ต่ำกว่าคู่แข่ง จากสภาพอากาศบางพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม
- ⚠️ มีความเสี่ยงจากการพึ่งพายางเป็นหลักเพียงอย่างเดียว

🇹🇭 vs 🇲🇾 Pain Point คล้ายไทย แต่มาเลเซียมีความรุนแรงกว่า